

CORNELIUS HAGA LYCEUM

Informatiebundel welkomstbijeenkomst schooljaar 2018-2019
26 mei 2018

Naritaweg 30, 1043 BZ
Amsterdam Sloterdijk
Telefoon: 020 – 305 38 28
E-mail: info@corneliushagalyceum.nl
Website: www.corneliushagalyceum.nl

Dagprogramma

Tijd	Activiteit	Docenten en medewerkers	Locatie
14:30 – 14:45	Inloop	Ontvangstteam	Centrale hal
14:45 – 15:00	Welkomstwoord: Introductie CHL	Directeur-bestuurder Dagvoorzitter	Tribune
15:05 – 15:40	Mentorbijeenkomst	1 a: mevr. El Khadar 1 b: dhr. Anouz 1 d: mevr. Besli	Klas 0.09 Klas 0.08 Klas 0.07
	Proeflessen		
	Biologie	1 c: mevr. Temur	Klas 1.14
	Nederlands	1 e: dhr. Qadiri	Klas 0.06
	Kunst	1 f: dhr. Shabani	Klas 0.16
15:40 – 15:55	Pauze	Pauzeteam	Centrale hal
15:55 – 16:40	Mentorbijeenkomst	1 c: dhr. Chennouf (El Khadar) 1 e: dhr. Kouriane & mevr. Özavcı 1 f: dhr. Geurts	Klas 1.18 Klas 1.05 Klas 0.09
	Proeflessen		
	Biologie	1 a: mevr. Temur	Klas 1.14
	Nederlands	1 b: dhr. Qadiri	Klas 0.06
	Kunst	1 d: dhr. Shabani	Klas 0.16
16:50 – 17:00	Centraal slotwoord	Directeur-bestuurder Dagvoorzitter	Tribune
Einde			

Kernwaarden

Wij stellen elf kernwaarden centraal. Deze kernwaarden zijn terug te zien in alle aspecten van het onderwijs en vinden hun basis in de islamitische identiteit van de school. Het Cornelius Haga Lyceum brengt dit de leerlingen middels lesstof, activiteiten, programma's en projecten bij.

Deze zijn:

1. **identiteit;**
2. **openheid en respect;**
3. **veiligheid;**
4. **vertrouwen in de kracht van de leerling;**
5. **zorgzaamheid: liefde, betrokkenheid en verbondenheid;**
6. **verantwoordelijkheid;**
7. **reflectie;**
8. **eigenaarschap;**
9. **wereldburgerschap en zelfredzaamheid;**
10. **gezondheid;**
11. **moderniteit, toekomstgericht en innovatief.**

Toelichting per kernwaarden

Identiteit

Het Cornelius Haga Lyceum biedt onderwijs dat zijn grondslag en bestaansrecht vindt in de islam, de islam zoals begrepen en uitgelegd door de vier traditionele wetsscholen. Voor een goed begrip van de natuurlijke aanleg en het behoud van het evenwicht richten wij ons, in de omgang met elkaar en in de wijze waarop wij vormgeven aan het onderwijs, op Degene die de mens en het universum het beste kent. De mens heeft een beperkt begrip van zichzelf en zijn omgeving in vergelijking met de Schepper, de Alwetende, de Alwijze. Wij stellen daarom de Alwetende centraal, opdat wij de juiste koers houden op de voor ons 'geplaveide weg'. Deze geplaveide weg vinden wij terug in de Koran en de Overleveringen van de geliefde profeet Mohammed (zegeningen en vrede zij met hem).

De islamitische identiteit komt tot uiting in de manier van lesgeven en in de omgang met elkaar. De kernwaarden vormen hiervoor het uitgangspunt. Onze opdracht vanuit de identiteit is vormend en opvoedend en vindt zijn oorsprong in de Koran en de Overleveringen van de geliefde profeet (zegeningen en vrede zij met hem). Dit willen wij bereiken door de leerlingen liefde voor Allah (verheven is Hij) en onze geliefde profeet (zegeningen en vrede zij met hem) bij te brengen en zo de schoonheid van de islam te laten ervaren. Het doel is de leerlingen eigenwaarde en zelfrespect mee te geven. De leerlingen moeten trots zijn op zichzelf en op hun levensbeschouwing.

Openheid en respect

Op het Cornelius Haga Lyceum gaan wij respectvol om met elkaar en met anderen in de omgeving en de samenleving. Niemand wordt bij ons buitengesloten en wij houden een open blik naar de maatschappij. Wij staan open voor elkaar, voor onze leerlingen, voor vernieuwingen en voor de wereld. Wij houden rekening met de eigenheid van onze leerlingen en docenten en hun recht op het hebben van een eigen mening. Er is respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen. Wij zijn betrokken bij ons werk uit moreel besef. Wij communiceren respectvol met elkaar, met onze leerlingen, met onze ouders, met de medemensen en gaan met elkaar om zoals wij dat ook voor onszelf wensen. Wij staan open voor elkaars verschillen en overeenkomsten en proberen verschillen tussen elkaar te overbruggen.

Veiligheid

Ieder kind heeft recht op een veilige leer- en leefomgeving. Alleen als leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen, kunnen zij zich optimaal ontwikkelen. Op het Cornelius Haga Lyceum hechten wij daar waarde aan. Iedereen moet zich thuis voelen. Leerlingen worden uitgenodigd om mee te denken en hun mening te geven. Zij hebben betrokkenheid door middel van een leerlingenraad. Iedereen moet zich vrij kunnen voelen om veilig hun mening te ventileren. Voor zowel leerlingen als leerkrachten is een vertrouwenspersoon aangewezen.

Vertrouwen in onder andere de kracht van de leerling

Elke leerling is bijzonder en heeft unieke kwaliteiten. Op het Cornelius Haga Lyceum hebben wij vertrouwen in de kracht van de leerling en wij doen er alles aan om deze naar boven te halen. Ons kleinschalig onderwijs en de korte afstand tussen leerling, docent, ouder en schoolleiding maakt dat wij ons kunnen focussen op de kwaliteiten van het kind en hen vaardigheden aanleren om hun kwaliteiten en talenten optimaal te benutten en te ontwikkelen.

Zorgzaamheid: liefde, betrokkenheid en verbondenheid

Wij stellen ons dienstbaar op naar onze leerlingen. Wij hechten waarde aan een goede relatie met elkaar, met onze leerlingen en onze ouders en benaderen ieder van hen positief en liefdevol. Op het Cornelius Haga Lyceum zoeken we altijd naar een middenweg en lossen we problemen gezamenlijk op. De leerlingen dragen zorgzaamheid uit naar zichzelf, naar anderen en hun omgeving en komen op voor elkaar en beïnvloeden elkaars welzijn in positieve zin.

Verantwoordelijkheid

Wij voelen ons samen verantwoordelijk voor het geheel. Wij leveren zo een positieve bijdrage aan de school. Wij ontwikkelen ons voortdurend en dragen samen bij aan het veilige leer- en leefklimaat van de school.

Reflectie

Zelfreflectie is een belangrijke kernwaarde die terugkomt in alle aspecten van het onderwijs. Leerlingen leren na te denken over zichzelf en over hun prestaties, maar vooral ook over hun identiteit: wie ze waren, wie ze zijn en wie ze later willen worden. Er wordt veel gesproken over de voortgang. Ook docenten onderling hechten veel waarde aan reflectie en intervisie om de kwaliteit van het onderwijs op het Cornelius Haga Lyceum niet alleen te waarborgen, maar ook continu te streven naar verbetering.

Eigenaarschap

Op het Cornelius Haga Lyceum staat de leerling centraal, maar dat betekent niet dat alles alleen vóór de leerling wordt gedaan. Ook zij zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van hun eigen schoolcarrière. De school brengt onderwijs terug naar de leerling en stimuleert een verantwoordelijkheidsgevoel door ze te betrekken bij de ontwikkeling van zowel henzelf als het Cornelius Haga Lyceum. Docenten hebben een coachende rol in het aansporen van leerlingen om zelf mee te denken over belangrijke zaken met betrekking tot het onderwijs. Zij zijn ook mede-eigenaar en hebben een belangrijke stem binnen de school.

Wereldburgerschap en zelfredzaamheid

Een kritische geest, openstaan voor andermans ideeën, taal, een breed inzicht, kennis en begrip: allemaal zaken die essentieel zijn om actief burgerschap te stimuleren en om straks op te kunnen groeien in een inclusieve samenleving waar ruimte is voor verschillende achtergronden en sociale en culturele verschillen.

Op het Cornelius Haga Lyceum worden leerlingen al vroeg voorbereid op het wereldburgerschap van de eenentwintigste eeuw en toegerust met competenties die hen in staat stelt deel te nemen aan het maatschappelijke leven daarin.

De leerlingen leren grensoverschrijdend en met een open blik groots te denken en worden aangespoord tot het respectvol omgaan met elkaar en elkaars opvattingen en de betekenis daarvan voor de samenleving.

Ze leren over verschillende culturen en leefwijzen in Nederland en de rest van de wereld, over verschillen en overeenkomsten en hoe zij deze met de eigen leefwijze in harmonie kunnen brengen. Ze leren de dialoog aan te gaan met anderen, zonder hun eigen gedachten aan anderen op te leggen. Om gezond wereldburgerschap te ontwikkelen is de vorming van de eigen Nederlandse identiteit van essentieel belang. Het Nederlands en Europees staatsburgerschap wordt op onze school sterk bevorderd en vormt de inspiratiebron voor hoe de leerling zichzelf en de wereld bekijkt. Daarbij krijgen onze leerlingen inzichten in de maatschappelijke processen, het staatsbestel en de globale politieke en economische samenwerkingen en hoe zij daarmee in relatie staan.

Het kunnen plaatsen van actuele ontwikkelingen in de wereld en de grote onderlinge afhankelijkheid daarvan tegen hun achtergrond vinden wij voor de leerlingen van groot belang, met name in deze tijd van onrust. Onze leerlingen leren wat het belang is van grondrechten en mensenrechten waaronder het recht op (bijzonder) onderwijs en hoe de bescherming daarvan een onmisbare sleutel is voor een gelijkwaardige positie in een inclusieve samenleving. Wij equiperen de leerlingen om de rechten van eenieder te weten en daar waar nodig deze op te eisen.

Gezondheid

Het Cornelius Haga Lyceum is een gezonde school. Binnen het schoolgebouw wordt ongezond eten en drinken zoveel mogelijk ontmoedigd. In plaats daarvan biedt onze school gezonde voeding aan en streven wij naar het kosteloos verzorgen van gezonde en warme maaltijden aan de leerlingen. Er wordt dus strikt beleid gevoerd op het door leerlingen consumeren van cafeïne en (suikerhoudende) frisdranken. Wij stellen gratis bronwater als een gezond alternatief beschikbaar.

Moderniteit, toekomstgericht en innovatief

Onze docenten gaan moderniteit niet uit de weg. Ons team is er namelijk van overtuigd dat de snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen de behoefte van leerlingen op sturing doen toenemen. Middels gastlessen, innovatieve projecten en het gebruik van nieuwe media worden onze leerlingen de nodige instrumenten geboden om succesvol gebruik te maken van de innovaties van ons tijdperk. De lokalen zijn uitgerust met de nieuwste generatie digiborden en andere hulpmaterialen.

Lestijden

Bij de lestijden wordt rekening gehouden met de zomer – en wintertijden. De pauze – en gebedstijden zijn ingeroosterd na het 6de uur in de zomer en na het 5de uur in de winter.

Op vrijdag eindigen de lessen zo mogelijk na het 7de lesuur in verband met het gebed op school.

Lestijden

<i>Zomertijd</i>	
1ste lesuur	08.30-09.15 uur
2de lesuur	09.15-10.00 uur
3de lesuur	10.00-10.45 uur
Pauze	10.45-11.00 uur
4de lesuur	11.00-11.45 uur
5de lesuur	11.45-12.30 uur
6de lesuur	12.30-13.15 uur
Pauze	13.15-14.00 uur
7de lesuur	14.00-14.45 uur
8ste lesuur	14.45-15.30 uur
9de lesuur	15.30-16.15 uur
<i>Wintertijd</i>	
1ste lesuur	08.30-09.15 uur
2de lesuur	09.15-10.00 uur
3de lesuur	10.00-10.45 uur
Pauze	10.45-11.00 uur
4de lesuur	11.00-11.45 uur
5de lesuur	11.45-12.30 uur
Pauze	12.30-13.15 uur
6de lesuur	13.15-14.00 uur
7de lesuur	14.00-14.45 uur
8ste lesuur	14.45-15.30 uur
9de lesuur	15.30-16.15 uur

Vakantie, studiedagen en niet-reguliere schooldagen

Eerste schooldag: 3 september 2018	Meivakantie: 29 april 2019 t/m 10 mei 2019
Herfstvakantie: 22 oktober 2018 t/m 26 oktober 2018	Hemelvaartsdag: 30 mei 2019
Wintervakantie: 24 december 2018 t/m 4 januari 2019	Eid al Fitr: 4 juni 2019 en 5 juni 2019
Voorjaarsvakantie: 18 februari 2019 t/m 22 februari 2019	Tweede Pinksterdag: 10 juni 2019
Tweede Paasdag: 22 april 2019	Zomervakantie: 15 juli 2019 t/m 23 augustus 2019

Schoolregels

In het kader van de kernwaarde eigenaarschap is er in de eerste weken samen met de leerlingen nagedacht over afspraken die belangrijk zijn voor het ontstaan (en beschermen) van een aangenaam schoolklimaat. Zo worden de leerlingen begeleid in het nadenken over zaken als veiligheid, orde en omgang. Er is gezamenlijk gekomen tot afspraken die recht doen aan de kernwaarden van de school.

Het is belangrijk dat ouders/verzorgers de onderstaande voorschriften onderschrijven en de kinderen stimuleren deze afspraken na te komen.

Voorschriften

Hieronder volgt een kort overzicht van huishoudelijke regels om de orde en veiligheid te waarborgen. Bindende regels met betrekking tot grote zaken als verzuim en wangedrag zijn terug te vinden in de overige beleidsdocumenten, zoals het leerlingenstatuut, managementstatuut, MR en ouderreglementen.

De geldende voorschriften in de klas

1. telefoons gaan van 08.30 tot 16.15 in het kluisje van de leerling; het liefst thuis laten;
2. een ieder is op tijd aanwezig in de les. De leerling is vóór de tweede bel in het klaslokaal;
3. je hebt altijd je schoolspullen bij je;
4. geen eten en drinken in de klas en gangen;
5. jassen blijven in je kluisje.

Kledingvoorschriften

1. leerlingen kleding zich naargelang de fatsoensnormen van onze islamitische identiteit;
2. er wordt geen provocerende of aanstootgevende kleding gedragen en petjes en zonnebrillen zijn niet gewenst.

De geldende voorschriften buiten de klas

1. er wordt gelopen op de gang;
2. bij het gebruik van de toiletten wordt uitgegaan van het toepassen van de islamitische toiletetiquette;
3. respect voor elkaar om, in en buiten het schoolgebouw;
4. elke ruimte wordt schoon achtergelaten;
5. tijdens de pauzes blijven we op het schoolterrein.

Regels omtrent omgang en communicatie en het vierogenprincipe

Op het Cornelius Haga Lyceum is het vierogenprincipe een norm. Het vierogenprincipe omvat het volgende:

1. Te allen tijde moet het vierogenprincipe in acht worden genomen door personeelsleden en vrijwilligers, tijdens schooluitjes, eerste hulp bezoeken en andere omstandigheden.
2. Gesprekken met leerlingen worden altijd gevoerd in een ruimte met inkijk, zo mogelijk met open deur.

3. Het is voor leerlingen niet toegestaan om buiten schooltijd en het schoolgebouw contacten te onderhouden met personeelsleden en/of vrijwilligers. Als ouders hiermee instemmen moet alsnog de schoolleider hiervan op de hoogte gesteld zijn.
4. Het is voor leerlingen niet toegestaan om telefoonnummers met personeelsleden en/of vrijwilligers uit te wisselen of op sociale media contacten te onderhouden. Als ouders hiermee instemmen moet alsnog de schoolleider hiervan op de hoogte gesteld zijn.
5. Buiten schooltijd is het voor leerlingen alleen toegestaan om voor schoolwerk via SOMtoday een mail naar een docent te sturen.

Schade

Onze school heeft een collectieve verzekering bij ongevallen die ook geldt tijdens door de school georganiseerde excursies, schoolreisjes en dergelijke buiten het gebouw.

Door leerlingen opzettelijk of per ongeluk aangerichte schade wordt altijd op de ouders verhaald. De hoogte van het bedrag wordt gebaseerd op een offerte, uitgebracht door een bedrijf, dan wel een normtarief: schrijven op tafels, muren enz. € 50,- per gebeurtenis; krassen op tafels, muren, deuren enz. € 100,- per gebeurtenis. Wij adviseren de ouders hiervoor een WA-verzekering af te sluiten.

Schorsing en verwijdering

Een leerling kan bij herhaaldelijk wangedrag (zie leerlingenstatuut) door de schoolleider worden geschorst. Deze periode van schorsing kan volgens artikel 13 van het Inrichtingsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs ten hoogste één week duren. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk en met vermelding van de redenen door de schoolleider of door zijn gemandateerde aan de leerling en, indien hij nog niet de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, aan zijn ouders/verzorgers medegedeeld.

Als een leerling zich (herhaaldelijk) ernstig misdraagt, kan de schoolleider besluiten deze leerling definitief van school te verwijderen volgens de artikelen 14 en 15 van het Inrichtingsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs (WVO). Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling vindt slechts plaats na overleg met de inspecteur (Inspectie van het Onderwijs). Als de schoolleider tot definitieve verwijdering besluit, kunnen de leerling en zijn ouders/verzorgers binnen zes weken na bekendmaking van het besluit bezwaar maken bij het College van Bestuur van de Stichting Islamitisch Onderwijs (SIO).

Mobielvrije school

Het Cornelius Haga Lyceum is een school waar het gebruik van mobiele telefoons niet is toegestaan. Hoewel de school in alle opzichten midden in de maatschappij wil staan, waar een mobiele telefoon nagenoeg onmisbaar is geworden, wil het Cornelius Haga Lyceum leerlingen tot zelfbewuste en onafhankelijke burgers opvoeden. Het voortdurend gebruik van sociale media is volgens de opvatting van de school daarin een belemmering. De toenemende zorgen met betrekking tot nadelige gezondheidseffecten heeft de school doen laten besluiten dat het gebruik van een mobiele telefoon niet gestimuleerd wordt.

Deze beslissing neemt niet weg dat het Cornelius Haga Lyceum zich er terdege van bewust is dat het internet een onmisbare bron van informatie is geworden in de huidige tijd. Het gebruik van een computer, zowel thuis als op school, is noodzakelijk om de wereld om ons heen te begrijpen; het gebruik van een mobiele telefoon is dat niet, met name niet op de momenten dat de leerlingen op school zijn.

Plannen en overzicht

Het plannen en het houden van overzicht is een belangrijke vaardigheid die aan de leerling aangeleerd moet worden. Het digitaal plannen en aanreiken door de docent is niet genoeg om de leerling eigenaarschap te laten nemen van zijn of haar leerproces. Van de leerlingen wordt dus verwacht dat zij zelf een papieren agenda hebben waarmee zij verantwoordelijkheid nemen over hun eigen huiswerk. Het wordt de leerlingen op deze manier sneller duidelijk wat zij aan huiswerk hebben zonder te hoeven swipen of te scrollen en zodoende huiswerk voor de volgende dag te negeren. Ook kan de leerling het huiswerk thuis maken zonder de mobiele telefoon ter hand te moeten nemen en afgeleid te worden door berichten van de sociale media. Voor het opzoeken van informatie ten behoeve van het opgegeven huiswerk kan, behalve de lesmethode, natuurlijk altijd gebruik gemaakt worden van een computer.

Over ons onderwijs

Het Cornelius Haga Lyceum is een school waar de leerlingen gemotiveerd worden om hun talenten en interesses te herkennen en te ontwikkelen, maar ook geprikkeld worden om zich verder te ontplooiën. Wij zijn een school die een eigentijdse blik heeft op onderwijs met een open visie naar de maatschappij en waar excellent onderwijs en de kwaliteit centraal staan. Naast inspirerende vakken dragen alle middelen en activiteiten bij aan het doel om de schoolloopbaan van de leerlingen tot een succes te brengen. Het onderwijs is gebaseerd op islamitische grondslag en zijn waarden en normen waarbij de leerling centraal staat.

Extra uren Nederlands en wiskunde

Het accent ligt nadrukkelijk op Nederlands en wiskunde en komt tot uitdrukking in een zwaarder opgezet curriculum waar veel geïnvesteerd is in ondersteuningsmethoden, hulpmiddelen en extra bijlessen door vakdocenten om op dit vlak te excelleren.

De Nederlandse taal als solide fundament moet de weg vrij maken voor de leerlingen om goed te presteren tijdens hun schoolcarrière. Ook wordt op onze school het vak drama onderwezen, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van hun debat-, interactie- en presentatietechnieken.

Naast de extra aandacht voor het vak Nederlands is er ook extra aandacht voor wiskunde en rekenen. Deze vakken zijn van belang om de leerlingen voor te bereiden op hun deelname aan de maatschappij en op een succesvolle studiercarrière. Daarom krijgen de leerlingen zes uren per week Nederlands en zes uren per week wiskunde en rekenvaardigheden onderwezen. Daarnaast zijn er ook drie bijlessen per week voor leerlingen met een achterstand voor deze vakken.

Vrij lezen

Om het niveau van de Nederlandse taal te verbeteren is er één lesuur per week een vast onderdeel Vrij lezen ingeroosterd. Hiermee wordt getracht de woordenschat, spelling, grammatica, begrijpend lezen en schrijven te verbeteren. Vrij-lezenprogramma's die langer dan een jaar uitgevoerd worden leiden bijna altijd tot hogere resultaten. Het kind leert honderden nieuwe woorden per jaar.

Alle vakdocenten zijn geïnformeerd over het belang van lezen en onze school draagt dit uit. Ook leerlingen worden gemotiveerd om te gaan lezen o.a. door de inrichting van de klassen, aanwezigheid van boeken, studiezaal en deelname aan de Boekenweek.

De vakdocenten Nederlands en geschiedenis hebben een lijst opgesteld met jeugdliteratuur van honderden titels. De thema's betreffen: oudheid, Middeleeuwen, 16de en 17de eeuw, VOC, ontdekkingsreizen, slavenhandel, 18de eeuw, 19de eeuw, 20ste eeuw, Eerste en Tweede Wereldoorlog, toekomst, spanning en avontuur/detectives, andere culturen, pesten en brugklasproblemen. De leesboeken staan in de studiezaal/mediatheek.

Basislijst Schooltaalwoorden op alfabetische volgorde

aan de kook brengen	activiteit	aftreksom
aan de weet komen	ademhaling	alcohol
aanbieden	administratie	algemeen
aanbieding	advertentie	alleen maar
aanbod	advies	allesbehalve
aanbrengen	adviseren	als het ware
aandachtig	afb. (afbeelding)	als volgt
aangezien	afbakenen	alsof
aanhoudend	afbreken	alvorens
aankoop	afdekken	ambacht
aankruisen	afdeling	amfibie
aanleg	afgeven	amper
aanleggen (maken)	afgezien van	anti
aanleiding	afhangen van	aquarium
aannemen (veronder- stellen)	afhankelijk zijn van	arbeid
aanpassen	afkoelen	arbeidsmarkt
aanpassen (zich)	afkomstig	arbeidsmigrant
aanschaf	afkorten	armoede
aanschaffen	afkorting	artikel
aansluiten	afleggen (afstand)	as
aansluiting	afleiden	asielzoeker
aansporen	afleveren	astronaut
aantekening	aflezen	atlas
aantonen	afmeting	atmosfeer (dampkring)
aantreffen	afronden	auteur
aanvankelijk	afscheiden	automatiseren
aanvullen	afsluiten	bacterie
aanwezig	afsluiting	bankbiljet
aanwijzing	afspreken	bankrekening
aanzienlijk	afstellen	basis
aardbeving	afstoten	batterij
aardbol	afval	bedekken
aardgas	afvoer	bederven
aardolie	afvoeren	bedrag
aardoppervlak	afvragen (zich)	bedragen
abonnement	afwezig	bedreigen
achterblijven	afwijking	bedreiging
achtereenvolgens	afwisselen	bedrijf
achtergrond	afwisselend	beginpunt
actie	afzonderlijk	begrip
actief	akkerbouw	begroting
balans	behoud van	belonen
behaard	beïnvloeden	beloning
behandeling	bekende (de)	benodigde
beheersing	belang	benodigdheden
behoefte	belasting	benoemen
behoefte hebben aan	beleid	benoeming (functie)
behoorlijk	belemmeren	beoordelen
behoren (bij/tot)	belemmering	bepalen
behoren (zou moeten)	beletten	beperken

beperkt	bezit	cirkel
beredeneren	bezitten	cm (centimeter)
bereid zijn	bezitting	cm ²
bereik	bezorgen	(vierkante centi- meter)
bereikbaar	bieden (bod uitbren- gen)	cm ³
bereiken	bij voorbaat	(kubieke centi- meter)
berekenen	bijbehorend	combinatie
berekening	bijhouden	combineren
beroep	bijstellen	communicatie
beschaafd	binnenlands	communiceren
beschermen	bladzij	compensatie
bescherming	blijk geven van	compleet
beschikbaar	blijkbaar	conclusie
beschikken over	blijken (uit)	conclusie trekken
beschouwen	bliksem	concurrent
beschrijven	bloedsomloop	conflict
beschrijving	bloedvat	constant
beslissen	blok	constateren
beslist	blussen	contact
besmettelijk	bodem	contant
besparen	bol	controle
bespreken	bon	controleren
bestaan uit	bondig	cultuur
besteden	boomstam	dal
besteden aan	borst	dalen
bestellen	bot	daling
bestemd zijn voor	botsen	damp
bestemming	botsing	dampkring
besturen	bovenaanzicht	dankzij
betaald werk	bovenal	darmen
betaling	bovenstaand	datgene
beton	bovenzijde	dat wil zeggen (d.w.z.)
betreffen	brandbaar	decimaal
betrekkelijk	branding	deelbaar zijn (door)
betrekking hebben op	brandstof	deelnemen aan
bevatten	breedte	deeltje
bevestigen	breuk (getal)	definitie
bevinden (zich)	breuk (kapot)	definitief
bevolking	broeden	deksel
bevrijden	bron (water)	delen door
bevruchten	bron (oorsprong)	delen (zich)
beweegbaar	bruikbaar	deler
beweeglijk	budget	deling
beweging	buigen	demonteren
bewering	buis	denken om
bewijs	burger	dergelijk
bewijzen	cel	desnoods
bewolkt	centraal	detail
bewust	centrum	deugen
bewustzijn	cheque	diagonaal
bezetten	cilinder	dieet
(zich) bezighouden met	circa (ca.)	dienen

dienen als	divers	eindstand
dienen voor	(dm) decimeter	eis
diepte	documentatie	elektriciteit
dierenrijk	dodelijk	element
dierlijk	doel	emigrant
diersoort	doelstelling	emigreren
dijk	dompelen	energie
dikte	door middel van	enerzijds
direct	(d.m.v.)	enorm
divers	doorbuigen	enzovoort (enz.)
(dm) decimeter	doordat	erachter komen
documentatie	doorgaan	eraf
dodelijk	doorgeven	erbij
doel	doorheen	erfelijk
doelstelling	doorlaten	ertussendoor
dompelen	doorlezen	ervaren
door middel van	doorlopen	ervaring
(d.m.v.)	doormidden	etmaal
doorbuigen	doornemen	even (getal)
doordat	doorslag geven	evenaar
doorgaan	doorsnede	evenals
doorgeven	doorsnee	evenaren
doorheen	doorsnijden	eveneens
doorlaten	doorwerken	evenmin
doorlezen	doorzichtig	eventueel
doorlopen	dosis	evenveel
doormidden	draagkracht	evenwicht
doornemen	draaibaar	evenwijdig
doorslag geven	driehoek	exact
doorsnede	drijven	exclusief
doorsnee	drogen	exemplaar
doorsnijden	dubbel	experiment
doorwerken	duidelijk maken	explosie
doorzichtig	duwen	export
dosis	dwars	exporteren
draagkracht	eb	fabrikant
draaibaar	echo	factor
driehoek	echter	failliet
drijven	economie	feit
drogen	een rol spelen	fel
dubbel	een stuk of	fig. (figuur)
duidelijk maken	eenheid	fijnmazig
duwen	eenmaal	fokken
dwars dienen als	eetbaar	formule
dienen voor	effect	formulier
diepte	eigenaar	fornuis
dierenrijk	eigendom	foutief
dierlijk	eigenschap	functie
diersoort	eindig	fungeren
dijk	eindigen bij	gaan om
dikte	eindigen met	garanderen
direct	eindpunt	gaskraan

gebergte	godsdienst	hoewel
gebeurtenis	goederen	hogedrukgebied
gebied	golf	holte
gebit	graan	hoofdstad
geboortecijfer	graden	hoofdzaak
gebrek	grafiek	hoofdzakelijk
gebruik	gram	hoogstens
gebruik maken van	gratis	hoogte
gebruikelijk	grens	hoogteverschil
gedachte	grind	horde
gedeelte	grof	horen bij
gedrag	grofmazig	horen tot
gedurende	grondstof	horizon
gegeven	grondwet	horizontaal
gegevens	grootte	houden aan (zich)
gehalte	grotendeels	huidig
geheel	gum	huishouden
geheugen	gunnen	hulpmiddel
gekoeld	gunstig	huren
geldbedrag	haak	huurder
gelden voor	haakje	hygiëne
gelijk aan	halen uit	ideaal
gelijkenis	handel	ijzel
gelijkmatig	handelaar	illustratie
gemeen (gemeen- schappelijk)	handelen	immigrant
gemeente	handhaven	immigratie
gemengd	hanteren	importeren
gemiddeld	hechten	in aanraking met
gemiddelde	hedendaags	in de gaten
geodriehoek	heelal	in de loop der
gepaard gaan met	heen en weer	in de loop van
geraamte	heersen (leider zijn)	in elkaar zitten
geregeld	hefboom	in het algemeen
gescheiden	helaas	in ieder geval
geschikt	helder	in staat zijn tot
gesloten	hemellichaam	in tegenstelling tot
getijde	herhaaldelijk	in totaal
getroffen zijn door	herhalingsopgave	in verband met (i.v.m.)
geur	herhalingsstof	in verbinding staan
geval	herkennen (aan)	(met)
gevoelig	hersenen	in vergelijking met
gewicht	het geval zijn	in volgorde van
gewoonlijk	het mis hebben	in werkelijkheid
gewoonte	heup	in (de) plaats van
gewricht	heuvel	(i.p.v.)
gezamenlijk	hinder	inademen
gieten	hitte	indelen
gif	hoe ..., des te ...	indelen in
giftig	hoe ..., hoe ...	indeling
globaal	hoek	individueel
gloeien	hoes	indruk
gloeilamp	hoeveelheid	industrie

informatie	kennismaken met	kunstmaan
ingewanden	kern	kust
ingewikkeld	keus / keuze	kwalijk
ingrediënt	kg. (kilogram)	kwalitatief
ingrijpen	kiem	kwaliteit
inhoud	kiesrecht	kwantiteit
inhouden (betekenen)	kieuw	kwart
inhoudsopgave	kiezen uit	kwartaal
initiatief	kilometer	kwestie
inkepen	klant	laatst
inkomen	klauw	laboratorium
inkomsten	klei	laden
inkoop	klem	lagedrukgebied
inleiding	klep	landbouw
inmiddels	kleurloos	landschap
innemen	kleurstof	langwerpig
innerlijk	kleven	ledematen
inschakelen	kleverig	leer
insect	klimaat	leerachtig
inspannen (zich)	kloof	leerboek
inspanning	kloppingen (hart)	leerstof
installeren	km (kilometer)	legenda
instantie	knal	leger
instinct	knarsen	leiden (besturen)
instorten	kneden	leiden tot
intens	knobbel	leiding
interessant	knop	lek
internationaal	koelte	lekken
intussen	koers	lening
invloed	koker	letterlijk
invloed hebben op	kolom	levenloos
invoeren	kolonie	levensduur
invoeren (het land in brengen)	komeet	levenswijze
invullen	komen aan	leveren
inwendig	komend (komend jaar)	lichaamsbouw
inwoner	komma	lichaamsdeel
inzien	kompas	lichaamstemperatuur
isolatie	koper	loep
isoleren	kopie	lonen
jaargetijde	koppelen	long
jaartal	korrel	loodrecht
jong (het)	korting	loods
kaarsvet	kosmonaut	loon
kaarsvlam	kosmos	lossen (schip)
kaart (land)	kracht	luchtballon
kamertemperatuur	kreunen	luchtverontreiniging
kanaal	krimpen	lus
kas	kringloop	m (meter)
kassa	krom	m ²
kassabon	kruid	(vierkante meter)
kenmerk	kruisje	maag
	kudde	maal

maansverduistering	mogelijkheid	omstandigheden
maat	monteren	omtrek
maatbeker	motief	omvang
maatregel	multiculturele samen-leving	omwisselen
machine	naald	omzetten in
macht	naar aanleiding van	onafhankelijk
magazijn	(n.a.v.)	onbeweeglijk
magneet	naar verhouding	onder andere (o.a.)
mankeren	naarmate	onderbreken
mankeren aan	naburig	onderdeel
mannelijk	nadat	onderdompelen
mannelijke	nadeel	onderdrukken
markt	nadelig	onderling
massa	naderen	ondermeer
materiaal	nagaan	onderscheid
matig	nagenoeg	onderscheiden (zich)
maximaal	nameten	onderscheiden (iets van iets)
mechanisch	natekenen	onderstaand
medewerker	nationaliteit	ondersteboven
meerdere	natuur	ondersteunen
meerkeuzevraag	nauwelijks	ondervinden in
meest	nauwkeurig	ondervinden
meetellen	neerslag	onderzoek
mengen	negatief	onderzoeken
mengsel	negeren	ondoorzichtig
merendeel	nest	oneindig
merk	nevel	oneven
merken	nihil	ongeschikt
met andere woorden	niveau	onjuist
(m.a.w.)	nodig zijn	onkosten
met behulp van	nogal	onmiddellijk
(m.b.v.)	nogmaals	onmogelijk
met de klok mee	noodzakelijk	onnauwkeurig
meten	noordpool	onnodig
meteoor	nota bene	onregelmatig
methode	noteren	ontbreken
microscoop	nummers	ontdekken
microscopisch	nut	ontelbaar
middelpunt	nuttig	onthouden
middendoor	oase	ontmoeting
migrant	obstakel	ontploffing
milieu	oceaan	ontslagen
minimaal	officieel	ontstaan
minnetjes	omgeven door	ontsteken
minst	omgeving	ontvangen
minstens	omheen	ontvangst
minteken	omhulsel	ontwerpen
minuscuul	omkeren	ontwikkelen
misverstand	ommezijde	ontwikkelen (zich)
mm (millimeter)	omrekenen	ontwikkeling
model	omschrijven	ontwikkelingsland
moeilijkheid	omschrijving	

onvoldoende	overdragen	prikkel
onvolledig	overeenkomen met	prikkelend
onvoorstelbaar	overeenkomst	privé
onzeker	overheersen	pro
oogst	overheid	procent
oordeel	overhouden	proces
oorspronkelijk	overig	producent
oorzaak	overleggen	produceren
op de vlucht gaan	overlijden	product
/ zijn	overnemen	product (rekenen)
op temperatuur	overschot	productie
op zoek gaan	overschrijven	proef
opbouwen	overslaan	proef
opbrengst	overstroming	proefwerk
opdrachtenboek	overtollig	profiteren
openbaar	overtreden (regel)	profiteren
opgave	overtrekken	prompt
opgebouwd zijn uit	overvloed	prooi
opgeven	overzicht	provincie
opgraven	overzichtelijk	publiek
opklaren (weer)	pagina	puin
opleiding	paragraaf	punt (plaats)
opleveren	parallel	raad (college)
oplossen	passen bij	raadplegen
oplossing	passer	ramp
oplossing (vloeistof)	passief	rangschikken
opmerken	percentage	reactie
opmerking	perfectie	reageren
opmeten	periode	realiseren (zich)
oppervlak	permanent	realistisch
oppervlakte	persen	rechtbank
opslaan	persoonlijk	rechten en plichten
opslagpercentage	piek	rechter (rechtspraak)
opstand	plaatsen (begrijpen)	rechthoek
opstijgen	plaatsvinden	rechthoekig
optelling	planeet	rechtstreeks
optelstreep	plantaardig	rechtvaardig
optreden	plas	reclame
opvangen (iemand)	plattegrond	recreatie
opvatting	platteland	redelijk
opzuigen	plusteken	redenering
orde	polder	reeds
ordenen	politiek	reeks
ordening	pols	regel
orgaan	polsen	regelen
organisatie	pomp	regeling
orkaan	pompen	regelmaat
over het algemeen	poos	regelmatig
overblijfsel	positie	regering
overblijven	positief	rekening
overbodig	praktijk	rekenmachine
overbrengen	praktisch	relatie

rente	schok	stemmen
reptiel	shotel	stempel
reserve	schrappen	stengel
resteren	schrijven als	sterftcijfer
resultaat	schroef	sterrenhemel
retour	schuingedrukt	sterrenkijker
revolutie	schuld	sterrenkunde
richting	schuld (afbetalen)	steunen
rijk (het)	score	stevigheid
risico	serie	stichten
roeren	service	stijgen
romp	sfeer	stijging
ronduit	signaal	stijl
rotten	situatie	stimuleren
route	skelet	stippellijn
rubriek	slaaf	stipt
ruiken	slachtoffer	stofje
ruilen	sluis	stollen
ruim	smelten	stomp
ruimte	snelheid	stoom
ruimtelijk	snijden (elkaar)	storend
ruimtestation	snoer	storing
ruimtevaart	sober	storten
ruw	sociaal-maatschap- pelijk	straal
salaris	spaargeld	strak
samengesteld	spanning	streek (gebied)
samenhangen met	sparen	streven naar
samenleving	speeksel	stromen
samenstellen	spiegelbeeld	stroming
samentrekken (zich)	spier	stroom
samenvatten	spierkracht	succes
samenvatting	splitsen	suggereren
sap	splitsing	sukkelen
satelliet	spoelen	summier
schaal	sponsachtig	symbool
schaal (van een kaart)	spreiden	systeem
schaars	spreken van	systematisch
schade	sputen	tabel
schadelijk	staaf	talent
schadeloos stellen	staal	te koop
schakelaar	stabiel	te maken hebben met
schakelen	stadium	te maken krijgen met
schatten	stam	techniek
schedel	stand	technisch
scheiden	standpunt	tegelijktijd
schematisch	star	tegen de klok in
schepping	steel	tegengesteld
schetsen	steenkool	tegenhouden
scheuren	steil	tegenkomen
schikken	stek	tegenover
schimmel	stekel	tegenovergestelde
schipbreuk	stel	tegenstelling

tegenvallen	toevoegen (aan)	uitstellen
tegenvaller	tonen	uitsterven
tegoed	toon	uitstippelen
teken	top	uitvinden
tekort	topografie	uitvinding
tekortkomen	tot stand komen	uitvoeren
telescoop	totaal	uitvoerig
telkens	trachten	uitwendig
ten aanzien van	transport	uitwerken
ten behoeve van	trede	uitwerking
ten gunste van	trekken (reizen)	uitzenden
ten koste van	tribune	uitzetten
ten opzichte van (t.o.v.)	trilling	uitzicht
tenminste	troebel	uitzoeken
ter grootte van	tuinbouw	uitzondering
ter waarde van	tussen haakjes	uurwerk
terecht komen	tussenstand	vacht
term	tussenstap	vallende ster
terug ontvangen	Tweede Kamer	van belang zijn
terugbetalen	type	van buiten kennen
terugbetaling	uit elkaar houden	van heinde en verre
tevens	uitademen	van invloed zijn op
tevoorschijn komen	uitbetalen	van te voren
tevoren	uitbreiden	van toepassing zijn
thema	uitdrogen	vandaar
theorie	uitdrukken	vanwaar
thermometer	uitdrukking	vanwege
tijdbalk	uiteen	vanzelfsprekend
tijdelijk	uiteinde	variëren
tijdens	uiteindelijk	vaste lasten
tijdstip	uiterlijk	vastgroeien
tl-buis	uiterst	vastlopen
toekomst	uitgaan van	vaststellen
toelaten	uitgave	vat
toelichten	uitgebloeid	veer
toelichting	uitgebreid	veeteelt
toename	uitgestrekt	veld
toenemen	uitgeven	verantwoordelijk
toepassen	uitgroeien tot	verband (tussen / met)
toepassing	uitkering	verbinden
toerisme	uitkomen op	verbinden met
toestaan	uitkomst	verbinding
toestand	uitleg	verboden
toestand (staat)	uitlenen	verbonden (met)
toestel	uitlopen	verbouwen
toestemmen	uitrekenen	verbranding
toestemming	uitrekken	verbreken
toets	uitschakelen	verbruik
toetsen	uitslag	verbruiken
toevallig	uitsluiten	verdampen
toevoegen	uitsluitend	verdelen
	uitsteeksel	verdelen in

verdelen over	verschillen	vochtigheid
verdeling	verschrompelen	voeden
verdikking	verschuiven	voeden (zich)
verdrogen	verslaving	voeding
verduistering	verslijten	voeren naar
verdunnen	versmelten	voldoen
vereenvoudigen	versnellen	voldoen aan
vereniging	verspreiden	volgen op
vergelijken	verspreiding	volgen uit
vergelijken (met)	verstaan onder	volk
vergelijking	versterken	volkomen
vergrijzing	verstopt	volle maan
vergroten	vertakken (zich)	volledig
vergroting	vertegenwoordigen	voltooien
verhelpen	verteren	volume
verhinderen	verticaal	vonk
verhitten	vertonen	voorbereiden
verhogen	vertragen	voorbereiden op (zich)
verhoging	vervangen door	voordeel
verhouding	vervoer	voordelig
verhuren	vervoeren	voordien
verkiezingen	vervoermiddel	voorkomen
verklaren	vervolg	voorlopig
verklaring	vervolgen	voornamelijk
verkleinen	vervolgens	voorraad
verkleining	vervormen	voorspellen
verkleuren	vervuilen	voorstellen
verkoop	verwaarlozen	voorstellen (zich)
verkoper	verwachting	voortaan
verlagen	verwarren (met)	voortbewegen (zich)
verlengen	verwerken	voortbeweging
verlichten	verwerven	voortdurend
verlies	verwijderen	voortplanten (zich)
verlopen	verwisselen	voortplanting
vermeerderen met	verzamelen	voortzetten
vermelden	verzameling	voorwaarde
vermengen	verzekeren	voorwerp
vermenigvuldigen met	verzekeren (zich)	voorzien
vermenigvuldiging	verzekering	voorzien van
vermijden	verzenden	voorzieningen
verminderen	verzinnen	vorderen
veronderstellen	verzoeken	vordering
veroordelen	vestigen	vorm
veroorzaken	vestigen (zich)	vormen (zich)
verplaatsen	vierhoek	vorst
verplicht	vlak (het)	vorst / vorstin
verplichten	vlies	vracht
verplichting	vloed	vrijheid
verrichten	vloeibaar	vrijkomen
verschaffen	vloeistof	vrijwe
verschijnen	vluchteling	vrouwelijk
verschijnsel	vocht	vrouwtje

vrucht	winkelier
vruchtbaar	winkelpersoneel
vulkaan	wisselen
vullen (met)	woestijn
waard	wond
waarde	woonwijk
waarderen	worm
waarnemen	wrijven
waarneming	zaad
waarschijnlijk	zaaien
waren (de)	zaken doen
wat betreft	zakenman
waterdamp	zakgeld
waterdruppel	zekerheid
waterleiding	zeldzaam
watje	zelfstandig
weegschaal	zenden
weerbericht	zichtbaar
weergeven	zijde
weerkaatsen	zinken
wegen	zo ... mogelijk
wegens	zogen
weghalen	zonlicht
weglaten	zonne-energie
wegschieten	zonnestelsel
wegstromen	zonnestraal
wegzetten	zonnewarmte
welvaart	zonodig
welzijn	zoogdier
werelddeel	zorgen (voor)
werkblad	zorgvuldig
werkboek	zuidelijk
werkelijk	zuidpool
werkelijkheid	zuigen
werkgever	zuiver
werking	zuiveren
werkstuk	zuurstof
werkweek	zwak
westelijk	zweven
wet	
wezen	
wijk	
wijten aan	
wijze	
wijzer	
wijzigen	
wijziging	
wild (het)	
willekeurig	
windrichting	
winkelbediende	